Súd:	Okresný súd Martin
Spisová značka:	7C/17/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5717207635
Dátum vydania rozhodnutia:	24. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Katarína Janotová
ECLI:	ECLI:SK:OSMT:2018:5717207635.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Martine, v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou v právnej veci žalobkyne: mal. T. Ž., V.. XX.XX.XXXX, bytom B. Q. XXX, 038 61 Vrútky, zastúpená zákonnou zástupkyňou - matkou R. Š., I.. M., V.. XX.XX.XXXX, bytom B. Q. XXX, 038 61 Vrútky; právne zastúpená Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom so sídlom M. Rázusa 19, 984 01 Lučenec proti žalovanému v rade 2) AGRASERVIS, s.r.o., so sídlom: 321 Košťany nad Turcom, PSČ 038 41, IČO: 36 001 490 a žalovanému v rade 3) KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441; právne zastúpená JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný v rade 2) a 3) sú povinní zaplatiť žalobkyni sumu 25.000,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu poskytnutého plnenia jedným zo žalovaných zaniká v tomto rozsahu povinnosť druhého žalovaného.

II. Žalobkyňa má voči žalovaným v rade 2) a 3) právo na 100 % - nú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 2.5.2017 domáhala voči pôvodne žalovanému v rade 1): Ľ. A., žalovanému v rade 2): AGRASERVIS s.r.o. a žalovanému v rade 3): KOOPERATIVA poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,- €, pričom by v rozsahu poskytnutého plnenia jedným zo žalovaným zanikla povinnosť ostatných žalovaných. Následne počas prvého pojednávania, keď súd uviedol podľa § 181 ods. 2 CSP, ktoré tvrdenia považuje za sporné a ktoré za nesporné a ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, tak právny zástupca žalobkyne zobral voči žalovanému v rade 1) žalobu späť a konanie voči žalovanému v rade 1) bolo zastavené. Ďalej sa viedlo konanie len voči žalovaným v rade 2) a 3). Žalobkyňa sa náhrady nemajetkovej ujmy domáhala z toho dôvodu, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 3.12.2014 sp. zn. 2T 78/2014 bola schválená dohoda o vine a treste uzavretá dňa 17.10.2014 medzi žalovaným v rade 1) ako obvineným a Okresnou prokuratúrou Liptovský Mikuláš s tým, že žalovaný v rade 1) bol uznaný vinným, že 21.5.2014 o 15.43 viedol nákladné motorové vozidlo Renault Kangoo Express, EČ MT175BN po diaľnici D1 v smere Liptovský Hrádok - Liptovský Mikuláš v pravom jazdnom pruhu, pričom v km 456,245 v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu motorového vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, v rýchlosti 130 km/hod +/- 6 km za hodinu narazil pravou prednou časťou vozidla do zadnej ľavej pred ním jazdiaceho nákladného motorového vozidla značky IVECO, EČ: 4B75852MPZ ČR, ktoré vodič P. T. viedol rýchlosťou 90 km/hod. V dôsledku nárazu spolujazdec obvineného R. Ž., V.. XX.X.XXXX utrpel zranenia, ktorým na mieste nehody podľahol. Smrťou R. Ž. prišla maloletá žalobkyňa vo veku len 5 rokov o svojho otca. Jeho smrť prišla nepredvídateľne vo veku 30 rokov, presne v deň jeho tridsiatich narodenín. Nebohý R. Ž. v čase tragickej smrti nežil so svojou maloletou dcérou Sophiou v spoločnej

domácnosti, nakoľko sa asi rok pred tragédiou rozišiel s jej matkou. Maloletá žalobkyňa bývala s matkou v obci Slovenské Pravno a nebohý Martin Žilla v obci Dubové, pričom vzdialenosť medzi uvedenými obcami je cca 10 km. Nebohý bol milujúcim a starostlivým otcom a so svojou dcérou sa snažil tráviť takmer všetok svoj voľný čas. Maloletá bola na otca veľmi naviazaná, zbožňovala ho. Náhla smrť otca maloletú veľmi zasiahla a začali sa u nej prejavovať rôzne problémy v správaní, bola plačlivá, nervózna, podráždená a začala sa pomočovať. Matka žalobkyne bola nútená vyhľadať odbornú pomoc psychológa. Maloletá aj v súčasnosti často spomína nebohého otca a pri spomienke zostane vždy smutná a tichá. Žalovaný v rade 2) zodpovedá za škodu, vzhľadom k tomu, že bol prevádzkovateľom motorového vozidla a tiež za nemajetkovú ujmu zodpovedá aj žalovaný v rade 3), pretože nemajetková ujma je predmetom povinného zmluvného poistenia.

2. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, výsluchom svedkov, prečítaním listín a zistil nasledovný právny a skutkový stav veci:

3. Zákonná zástupkyňa maloletej žalobkyne na pojednávaní uviedla, že s otcom maloletej neboli zosobášení, ale žili spolu asi dva roky po narodení maloletej dcérky, potom sa rozišli. Uviedla, že keď dcérke v deň pohrebu povedala, že ocino zomrel, potom ešte dva týždne nechodila do škôlky, bola plačlivá, pretože ocina ľúbila. Začala sa v noci pocikávať a to trvá do dnes, navštevuje psychologickú poradňu. S otcom mala maloletá dobrý vzťah, dcérka mu pomáhala, keď opravoval autá, on ju brával na výlety, brával si ju na víkendy, aj v týždni, brával ju aj k svojim rodičom, kde on v tom čase býval. Často si volávali, spolu oslavovali aj narodeniny, lebo sa narodili v tom istom mesiaci. Chodili spolu kupovať aj darčeky. Maloletá to do dnes znáša veľmi zle, spomína na neho, rozpráva o ňom, kreslí mu obrázky. Má zápisníček, do ktorého si píše ako ho ľúbi a že jej chýba. Pred tým, ako nevedela písať, si do zápisníčka kreslila, že sú všetci spolu ako rodina. Zákonná zástupkyňa maloletej, jej matka uviedla, že s otcom dieťaťa, teda s nebohým Martinom Žillom vychádzali dobre. Nikdy mu nebránila, aby sa s dcérou stretával. Mali to dohodnuté úplne voľne, ako chcel, tak sa s ňou mohol stretnúť. Nedá sa presne špecifikovať, ako často sa stretávali, pretože to bolo pružné. Ako náhle mu to čas dovolil, tak za dcérkou jej nebohý otec chodieval, keď sa aj vracal z práce a išiel cez Slovenské Pravno, tak sa zastavil, chodieval pre ňu aj do škôlky. Dcérka normálne prespávala u otca, u jeho rodičov. Niekedy dva víkendy v mesiaci, niekedy jeden. Matka maloletej žalobkyne pripustila nezhody kvôli výživnému, ale zdôraznila, že to určite neprenášala na dcéru. Vedela, že nemá peniaze, lebo firma ho nevypláca. Keby spolu kvôli výživnému nevychádzali, tak by predsa podala návrh na súd na výživné, aj na úpravu styku, to sa nestalo, dokonca po smrti otca maloletej za neho vyrovnala všetky dlhy, napr. na daňovom úrade a podobne.

4. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že maloletá si uplatňuje nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch. Z konania, ktoré sa viedlo na Okresnom súde Liptovský Mikuláš jednoznačne vyplýva, že vodič nákladného motorového vozidla žalovaný v rade 1) spôsobil tragickú dopravnú nehodu na následky, ktoré zahynul otec maloletej žalobkyne. V dôsledku tragickej nehody došlo k závažnému zásahu do súkromného a rodinného života maloletej žalobkyne. Náhrada uplatnená vo výške 25.000,- € je primeraná zásahu do súkromného a rodinného života maloletej žalobkyne, vzhľadom na závažnosť tohto zásahu, ako aj okolností, za ktoré k nemu došlo.

5. Žalovaný v rade 2) na pojednávaní uviedol, že bol zamestnávateľom nebohého pána Žillu. K jeho vzťahu s dcérou vie len z počutia. Vzťah s dcérkou mal nebohý pán Žilla veľmi dobrý, bol to dobrý otec. Pokiaľ ide o sumu, o ktorú je žalovaný ako náhradu nemajetkovej ujmy, táto suma je pre firmu likvidačná.

6. Právny zástupca žalovaného v rade 3) na pojednávaní uviedol, že sa pridržiava svojich doterajších vyjadrení, s tým že zdôraznil, že poisťovňa nie je pasívne legitimovanou na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pokiaľ ide o názor vyslovený žalovaným v rade 1) ohľadne Uznesenia Ústavného súdu SR č. 666/2016, tak poukázal na to, že Ústavnému súdu zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva právomoc vykázať zákony, a preto má za to, že v danom prípade Ústavný súd prekročil rámec svojich kompetencií.

7. V zmysle § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o povinnom zmluvnom poistení, poisťovni z tohto ustanovenia nevyplýva, taxatívne povinnosť nahrádzať nemajetkovú ujmu v peniazoch. Právny zástupca žalovaného v rade 3) poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorý vydal niekoľko rozhodnutí, ktoré jasne poukazujú na to, že poisťovňa nie je pasívne vecne legitimovanou na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ďalej právny zástupca žalovaného v rade 3) uviedol, že uplatňovaná nemajetková ujma je

neprimeraná vzhľadom na to, že nebohý p. Žilla porušil svoju povinnosť, keď vozidlo, ktoré bolo zverené jemu poskytol tretej osobe a tiež s ohľadom na skutočnosť, že s maloletou Sophiou nežili v spoločnej domácnosti.

8. Svedok T. Ž. uviedol, že je otcom nebohého Martina Žillu. Vzťah jeho syna Martina Žillu s dcérkou, teda svedkovou vnučkou bol veľmi dobrý. On ľúbil ju a ona ľúbila jeho. Ona ho stále spomínala. Aj v súčasnej dobe ho spomína napr. na oslave svedkovej 60-tky. Svedok ďalej uviedol, že keď sa jeho syn rozišiel so Sophinkinou matkou, tak jeho syn sa s maloletou Sophinkou stretával ako mohol. Stretávali sa často. Vodil ju aj k starým rodičom. O nejakých problémoch medzi synom a Sophinkinou matkou nič bližšie nevie, ale maloletá Sophinka chodila ku nim, tzn., že matka ju asi otcovi dávala. Sophinka chodí k starým rodičom aj v súčasnej dobe.

9. Svedkyňa Ľ. Ž., matka nebohého Martina Žillu uviedla, že maloletá Sophinka mala s ockom veľmi dobrý vzťah od malička. Bolo jej to vidno na očkách, ona sa tešila. Vždy jej hovorila: „starká aj s ockom som prišla“. Bola veľmi zlatá. Sophinka si to s ockom veľmi užívala. Trávili spolu veľa času. Brával ju na detské ihrisko. Chodili spolu na šmýkačky, na hojdačky. Sama ho volala. Chodievali sa spolu aj bicyklovať. Chodievali spolu do lesa. Trávili spolu naozaj veľa času. Vie, že keď mala ísť Sophinka do Bojníc s mamou, tak plakala, že chce, aby išiel aj ocko a on bol za pár minút oblečený a išiel s nimi. Často maloletá Sophinka trávievala u starých rodičov, kde býval jej ocko aj víkendy. Sama chcela zostať. Prosila, aby mohla zostať do pondelka. Ocko jej vysvetľoval, že musí ísť v pondelok do roboty, ale že môže zostať so starkou a ona rada zostala. Sophinka mala s ockom veľmi pekný vzťah. Vyhľadávala každú chvíľku, keď mohla byť s ním. Svedkyňa uviedla, že vie, že jej syn vozieval spolupracovníka tam, kde bývala Sophinka s mamou a ona si ho vždy vystriehla, aby aspoň chvíľu mohla byť s ním. V súčasnej dobe sa stáva, že Sophinka príde k nim, ako k starým rodičom a donesie ockovi darček, že ho chce ísť zaniesť na cintorín. Svedkyňa uviedla, že toto už potom nezvláda. Plačú obidve. Veľa krát donesie Sophinka aj sviečočku, aby išli ockovi na cintorín zapáliť. Do ničoho ju nenútia, ona sama to tak cíti. Ocko jej veľmi chýba. Často na neho spomína. Keď ide aj večer spinkať, keď spí u starých rodičov, tak svedkyňa jej ide dať pusu na dobrú noc, tak jej želanie je, aby tam mohol byť aj ocino. Je na nej vidieť, že keď sú u starých rodičov aj deti od staršieho syna, a keď sa tie deti rozbehnú za svojim ockom, tak ona zostane zarazene stáť. Synovia sa jej to snažia uľahčiť. Volajú ju, aby sa išla postískať, aby jej to uľahčili. Sophinka má zdravotné problémy. Psychicky to pre ňu nie je jednoduché. Veľa krát ju nájde v izbe samu. Ona povie, že myslí na ocinka. Púšťa si pesničku, ktorá bola jeho obľúbená, ktorú si v aute spolu púšťali. Alebo zdvihne telefón a vytočí jeho číslo a nikto sa jej neohlási.

10. Svedkyňa R. Y. uviedla, že maloletá Sophia je jej vnučka a matka maloletej Sophie je jej dcéra. Potom ako sa narodila maloletá Sophinka, tak rok a trištvrte žili v domácnosti u svedkyne. Nebohý Martin v tom čase nemal stabilnú prácu. Pracoval brigádnicky. S maloletou Sophinkou mal dobrý vzťah. Nebohý Martin však nevládal rodinu uživiť a preto nastali problémy. Z toho dôvodu začal podnikať ako živnostník a aj tak nedokázal uživiť rodinu. Aj matka maloletej musela tiež ísť brigádnicky pracovať. Peniaze chýbali a začali sa hádky medzi partnermi. Aj keď sa ako partneri rozišli, tak kvôli maloletej Sophinke, aj keď to bolo spočiatku chladné vedeli nájsť k sebe cestu práve kvôli maloletej Sophinke. Vzťah maloletej Sophinky s otcom bol úžasný. Ten vzťah zostal dobrý aj keď sa jej dcéra s nebohým Martinom ako partneri rozišli. Nebohý Martin často chodieval ku nim. Sedeli na dvore, pili spolu kávu aj potom, keď už boli s dcérou svedkyne rozídení. Aj matka maloletej Sophie išla niekedy spolu s nimi vonku. Boli spolu aj na chate. Nebohý Martin pomáhal aj okolo domu. Ešte aj keď žili spolu s jej dcérou, tak spolu budovali podkrovie. Síce nemal peniaze, aby investoval, ale bol nadmieru šikovný. Všetko, čo vybudoval tam zostalo. Tragédia sa stala práve v deň jeho 30-ky. Vnučka, teda maloletá Sophinka to veľmi ťažko znáša. Keď mali sedieť za jedným stolom a robiť tortu a oslavovať, tak sa to stalo. Vnučka má vysoký intelekt. Veľmi stratou ocka trpela. Snažili sa jej pomáhať. Teraz ako sa jej dcéra, teda matka maloletej vydala, tak problémy sa prejavili ešte extrémnejšie. Pociťuje o to viac, že jej vlastný ocko jej chýba. Ona mu kreslí a píše mu básničky. Aj keď sú to už 4 roky, tak vnučka stále rada ide na Dubové. Nikto jej v tom nebráni. Rada tam chodí k starým rodičom aj ku krstnej mame. Keď ešte nebohý Martin žil, aj keď už boli s matkou maloletej rozídení, tak za Sophinkou chodieval. Sedeli spolu aj hodinu sami dvaja, podľa toho koľko mal času. Keď išiel okolo vždy sa zastavil, aj keď len na 5 minút, ale bolo to minimálne 2 krát do týždňa. Aspoň sa zastavil, aby ju videl. Teraz ako je Sophinka staršia, tak vníma aj z ostatných rodín ako to funguje a ten otec jej chýba. Ani partner jej matky nedokáže otca nahradiť. Je tam psychicky problém. Sophinka stále na ocka myslí. Spomína na neho. Dožaduje sa, aby išli na cintorín. Stále si tam niečo mrmle, akoby mu niečo chcela povedať. Keď ide zo školy, tak sa zastaví pri jeho hrobe. Sophinka

má aj zdravotný problém s únikom moču. Dcéra chodí s maloletou Sophinkou aj ku psychologičke aj ku psychiatričke. Je to následok na celý život. Otec jej vždy bude chýbať. Nikto ho nenahradí.

11. Svedok R. K. vypovedal, že matka maloletej Sophie je jeho kamarátka. On bol zamestnancom v AGRASERVISE v rovnakom období, keď tam pracoval aj nebohý p. Žilla. Pán Žilla mal s dcérkou veľmi dobrý vzťah. Koľkokrát ju bral aj so sebou. Rozprával o nej a aj Sophinka mala k nemu veľmi pekný vzťah. Počúvala ho, rešpektovala ho. Chodievali spolu na malinovku. Brával ju na zmrzlinu, do ZOO. Sophinka mala ocka rada, ľúbila ho.

12. Svedok I. Q. uviedol, že s matkou maloletej Sophie spolu žili 4 roky. Bolo to v období, keď ešte žil p. Žilla. Sophinka mala k ockovi krásny vzťah. Tešila sa neho. On si ju chodieval zobrať. Keď prišiel raz za mesiac zobral si ju, ale vždy sa zastavil. Doniesol jej nejakú hračku alebo niečo sladké. Telefonoval jej, brával ju. Išli spolu napr. na Dubové alebo do ZOO. Vždy, keď sa maloletá Sophinka vrátila svedok sa jej pýtal ako sa mala a ona povedala, že výborne. Vždy o nebohom p. Žillovi rozprávala ako môj ocinko. Keď ešte svedok žil s matkou maloletej Sophie, tak nebohý p. Žillá k nim chodieval. Nebol s tým žiadny problém. Keď sa to stalo maloletá Sophia to znášala zle. Svedok sa jej snažil byť oporou. Sophinka stále hovorila o tom, že ocinko sa na ňu z nebíčka díva, že dáva na ňu pozor. Svedok uviedol, že ju v tom podporoval. O nejakých zdravotných problémoch maloletej Sophinky bližšie nevie a akurát vie, že sa jej stávalo, že sa pocikala. S matkou maloletej už nie sú spolu, ale on Sophinke zavolá, porozprávajú sa, a keď sa stretnú tak sa vystískajú. Aj v súčasnej dobe, keď sa stretnú Sophinka otca spomína.

13. Do spisu boli predložené listiny, a to rodný list maloletej Sophie Žillovej, úmrtný list nebohého Martina Žillu.

14. Z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 2T/78/2014 vyplýva, že Ing. Ľ. A. bol uznaný za vinného, že 21.5.2014 viedol nákladné motorové vozidlo značky Renault Kangoo Express, EČ R. po diaľnici D1 v smere Liptovský Hrádok - Liptovský Mikuláš a v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu motorového vozidla a sledovania situácie v cestnej premávke narazil pravou prednou časťou vozidla do zadnej ľavej časti pred ním jazdiaceho nákladného motorového vozidla a v dôsledku nárazu spolujazdec Martin Žilla utrpel zranenia, ktorým na mieste nehody podľahol.

15. Do spisu bola predložená Zmluva o dielo medzi objednávateľom AGRASERVIS s.r.o., Košťany nad Turcom a zhotoviteľom Martinom Žillom zo dňa 10.5.2010 predmetom, ktorej bol záručný a pozáručný servis poľnohospodárskej techniky, údržba kancelárskych, skladových a parkovacích priestorov, stavebné práce, dovoz, naskladnenie a vyskladnenie náhradných dielov na poľnohospodársku techniku.

16. Z oznámenia o škodovej udalosti vyplýva, že 21.5.2014 o 15,45 hod. došlo k dopravnej nehode na diaľnici medzi Liptovským Hrádkom a Liptovským Mikulášom.

17. Do spisu bolo tiež predložené čestné prehlásenie riaditeľky Materskej školy obce Slovenské Pravno, z ktorej vyplýva, že túto škôlku navštevovala maloletá Sophia Žillová. Adaptovala sa bez problémov. Potom ako otec maloletej tragicky zahynul, tak Sophinka stratu otca znášala dosť ťažko. Bola utiahnutá, mlčanlivá, smutná, chaotická, bez nálady. Veľakrát bez záujmu o aktivity. Začala navštevovať psychologičku. Z potvrdenia PhDr. Štefkovej, z ktorého vyplýva, že dieťa bolo odoslané do psychoterapie pre asi mesiac a pol trvajúce pomočovanie. Matka vníma ako dôvod ťažkosti smrť otca. Pri autonehode bola poskytnutá psychoterapeutická intervencia. Maloletá Sophia bola hanblivá, málo spontánnej interakcie. Dieťa absolvovalo dve stretnutia a následne v psychoterapii nepokračovalo.

18. Z lekárskej správy MUDr. Čiriaka vyplýva, že u maloletej Sophie sa vyskytuje problém pomočovanie príčinou, ktorého sa zdá byť bakteriálna infekcia.

19. Do spisu bol tiež predložený denníček maloletej Sophie, v ktorom ockovi kreslí obrázky a píše.

20. Z lekárskej správy z pedopsychiatrickej ambulancie doktorky JUDr. Jany Bullovej vyplýva, že maloletá Sophia trpí adaptačnou poruchou v súvislosti s úmrtím otca, novým partnerom, príchodom súrodenca.

21. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

22. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

23. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

24. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

25. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

26. Podľa § 420 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby sami za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; Ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je dotknutá.

27. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

28. Podľa § 428 Občianskeho zákonníka, svojich zodpovedností sa prevádzateľ nemôže zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

29. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

30. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o PZP“) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

32. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

33. Podľa § 15 ods. 1 Zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

34. Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia a zistený skutkový stav veci, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

35. Primárne súd skúmal legitimáciu v danom spore. Aktívna legitimácia maloletej žalobkyne bola preukázaná tou skutočnosťou, že maloletá utrpela ujmu v súvislosti so smrťou nebohého Martina Žillu, ktorý bol jej otcom. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu, tak žalovaný v rade 2) je podľa názoru súdu pasívne legitimovaný s poukazom na ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka, pretože bol prevádzateľom motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Toto vozidlo mal v čase nehody v trvalej držbe,

bol jeho vlastníkom. Vozidlo poisťoval. Mal oprávnenie akýmkoľvek spôsobom s týmto vozidlom ako so svojim vlastníctvom disponovať. Teda jeho aktívnu legitimáciu súd považoval za preukázanú. Pokiaľ ide o žalovaného v rade 3), súd ustálil aj pasívnu legitimáciu žalovaného v tomto spore, pričom vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016, z ktorého záverov vyplynulo, že nemajetkovú ujmu je možné subsumovať pod nárok na náhradu škody, ktorá sa hradí z povinného zmluvného poistenia. Pojem škoda použitý v zákone č. 381/2001 Z. z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je nutné vykladať extenzívne tak, že škoda v sebe zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania relevantnej únijnej regulácie. Slovenské orgány aplikujúce právo musia skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu únijného tvorcu zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, ba niekedy aj nad vôľu zákonodarcu. Formulovaná požiadavka má svoj základ v samotnej ústave, ktorá v článku 144 ods. 1 sudcom pri rozhodovaní nepredpisuje len viazanosť zákonom, ale viazanosť ústavou a medzinárodnými zmluvami. Národná rada SR síce zostáva jediným vnútroštátnym zákonodarným orgánom, nie je však jediným orgánom oprávneným normovať obsah spoločenských vzťahov na úrovni zákonnej sily. Smernice EÚ ako typová kategória predpisov sekundárneho práva sú na rozdiel od nariadení typické absenciou priamej uplatniteľnosti voči fyzickým osobám a právnickým osobám v jednotlivých členských štátoch. Štandardným prostriedkom dosahovania cieľa je zmena právnej úpravy, ku ktorej pristúpi zákonodarca každého štátu. Avšak pre prípad, že svoju povinnosť neplní vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora teóriu priameho účinku smerníc a nepriameho účinku smerníc. Pre posudzovaný prípad priamy účinok dotknutých smerníc neprichádza do úvahy, pretože záväzná podstata smernice, ktorá konštituuje základňu pre možnosť odvolať sa na smernicu pred vnútroštátnym súdom, existuje len vo vzťahu ku každému členskému štátu, ktorému je určená. Z toho vyplýva, že smernica nemôže sama o sebe ukladať povinnosti jednotlivcom a smernica ako také nemožno uplatňovať voči jednotlivcom. Možno tak uvažovať len o nepriamom účinku smerníc. Pri aplikácií vnútroštátneho práva je vnútroštátny súd povinný interpretovať ho na koľko je to možné vo svetle dikcie a účelnosti smernice, aby dosiahol výsledok sledovaný smernicou. Ak vnútroštátne právo umožňuje za určitých okolností s použitím vlastných výkladových metód vyložiť ustanovenia vnútroštátneho predpisu tak, že bude možné vyhnúť sa rozporu s inou normou vnútroštátneho práva alebo obmedziť oblasť pôsobnosti tohto ustanovenia na dosiahnutie tohto účelu a použiť ho len do tej miery, aby bolo súladné s danou normou, tak je vnútroštátny súd povinný použiť rovnaké metódy, aby dosiahol cieľ stanovený smernicou (rozsudok vo veci PFEIPFR a ďalší s - 397/01 až 403/01). Článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS 24..4.1972 o aproximácií právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a ods. 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS 30.12.1983 o aproximácií právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a článok 1 prvý odsek 3. Smernice Rady 90/232/EHC zo 14.5.1990 o aproximácií právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Ak slovenský zákonodarca do zákonného pojmu škoda použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení, t. j. do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa do rozporu so zámerom tvorcu únijnej právnej regulácie. Súd dáva za pravdu žalovanému v rade 3), že ÚS SR podáva „len záväzný výklad ústavy a ústavných zákonov, avšak nič nebráni súdu, aby si osvojil právnu argumentáciu iného súdu, v tomto prípade najvyššej súdnej autority v Slovenskej republike a to ÚS SR. Preto podľa názoru súdu povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla musí pokrývať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli osoby blízke obetiam usmrtených pri dopravných nehodách. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd považoval pasívnu legitimáciu žalovaného v rade 3) za danú v tomto spore.

36. Vo vzťahu k námietke premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd uvádza, že na premlčanie nemajetkovej ujmy je potrebné aplikovať všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, to je dňom

22.5.2014 a uplynula 21.5.2017. Nakoľko žaloba bola podaná 2.5.2017, nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy nemožno považovať za premlčaný. Na premlčanie nároku proti poisťovateľovi platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá za škodu, ujmu zodpovedá.

37. Pokiaľ ide o uplatnenú nemajetkovú ujmu maloletou žalobkyňou, tak súd mal za to, že v tomto smere je žaloba dôvodná. Súčasťou súkromného života je tiež rodinný život zahrňujúci aj vzťahy medzi blízkymi príbuznými, keď k rodinnému životu patria nielen sociálne a morálne vzťahy, ale tiež záujmy materiálnej povahy, napr. vyživovacia povinnosť ako tomu bolo aj v súdenom prípade. Rešpektovanie takto poňatého rodinného života vyjadruje spôsob umožňujúci normálny rozvoj týchto vzťahov. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. V danej súdenej veci bolo nepochybne preukázané, že otec maloletej žalobkyne zahynul pri nehode, ktorú spôsobil pôvodne žalovaný v rade 1). Ako prevádzkovateľ za ňu zodpovedá titulom ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka žalovaný v rade 2) a žalovaný v rade 3) titulom ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka. Bez akýchkoľvek pochybností možno konštatovať, že u maloletej žalobkyne došlo k neoprávnenému zásahu do práva na súkromný a rodinný život. Maloletá žalobkyňa osirela v podstate v rannom veku, keď vzťahy medzi rodičmi a deťmi sa rozvíjajú a vytvárajú pevný základ vzťahov rodičov a detí v budúcnosti. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že smerovanie rozvoja vzťahu otca a dcéry tak ako sa javil z výpovedí svedkov, dával predpoklad hlbokého citového vzťahu aj do budúcnosti. Maloletej žalobkyni zahynul jeden z dvoch najdôležitejších ľudí v jej živote, a to otec. Napriek tomu, že s matkou maloletej žalobkyne nebohý Martin Žilla nežil v spoločnej domácnosti, tak obaja rodičia chápali ,aké nesmierne dôležité je vytvorenie pevného puta medzi rodičom a dieťaťom a podarilo sa im to zrealizovať. Z vykonaného dokazovania, z výsluchov najbližších príbuzných, ako aj rodinných priateľov vyplynulo, že vzťahy medzi maloletou žalobkyňou a jej otcom boli úprimné, hlboké, založené na láske, vzájomnej dôvere. Prežívanie tohto vzťahu bolo z oboch strán ako zo strany maloletej Sophie, tak zo strany nebohého Martina Žillu veľmi intenzívne. Otec s dcérou prežíval bežné starosti a radosti každodenného života. Napriek tomu, že nežili v spoločnej domácnosti, tak ani jeden z nich nedal šancu vzájomnému odcudzeniu sa. Neoprávneným zásahom v zlomku sekundy došlo k deštrukcií tohto nádherného vzťahu dieťaťa a rodiča a v okamihu sa z maloletej Sophie stala polosirota. Je však možné konštatovať, že ani takýto deštrukčný zásah nedokázal pretrhnúť puto medzi maloletou Sophiou a jej otcom, keď aj v súčasnej dobe skoro 4 roky od dopravnej nehody maloletá má k nebohému otcovi stále silné citové puto. Neustále toto citové puto udržiava. Snaží sa akoby nadväzovať s ním duchovný kontakt, tým že chodí na cintorín, rozpráva mu svoje starosti, píše si denník, v ktorom píše a kreslí svojmu ockovi. Pri takto vytvorenom silnom citovom pute je potom úplne prirodzené, že maloletú smrť otca nesmierne zasiahla. Spôsobila jej nesmierne citové útrapy, čo sa prejavilo aj v psychických problémoch, ktoré ju od smrti otca prenasledujú a prejavujú sa pomočovaním, ako aj tým, že dieťa sa stalo mlčanlivejšie, zadumanejšie.

38. V prípade, že takto hlboko citovo zasiahnutá maloletá žalobkyňa požaduje náhradu nemajetkovej ujmy vo forme finančnej, súd to považuje úplne za oprávnené a zmyslom peňažného zadosť učinenia je výhradne zmiernenie následkov vzniknutej nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby. Takže nejde o reparáciu celej nemajetkovej ujmy. Priznanie zadosťučinenia v peniazoch predpokladá naplnenie rady zákonných predpokladov. Určujúcim je mimo iného tiež zistenie, že v konkrétnom prípade ide o nemajetkovú ujmu vzniknutú v osobnostnej sfére fyzickej osoby, ktorú táto osoba predovšetkým vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku pociťuje a prežíva ako závažné, čo v danom prípade maloletej Sophie je možné jednoznačne konštatovať. A preto sú u nej predpoklady pre prisúdenie náhrady nemajetkovej ujmy. V prípade usmrtenia blízkej osoby je vnímaná intenzita nepriaznivého následku ako objektívne veľmi vysoká, lebo sa jedná o následok nereparovateľný, obsahujúci prvok nečakanosti. Strata rodiča predstavuje ujmu v každom veku, avšak absencia rodiča vo veku maloletej žalobkyne bude ovplyvňovať a sprevádzať ju celým ďalším životom, pretože dieťa už bolo schopné byť na svojom otcovi citovo závislé. Morálne zadosťučinenie formou odcudzujúceho rozsudku vo vzťahu k pôvodne žalovanému v rade 1) sa súdu teda nejavilo ako postačujúce. Pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia sa súd spravuje voľnou úvahou, zohľadňujúc pritom princípy spravodlivosti. Prihliada na mieru spolu zavinenia usmrteného, ktorá v danom prípade nebola preukázaná, na postoj žalovaných, ako aj dopad na majetkové pomery samotnej žalobkyne ako aj žalovaných. Súd pritom pri určovaní výšky zohľadňoval tiež dlhodobo pretrvávajúce následky vo forme psychických problémov u maloletej žalobkyne. Maximálna čiastka finančného zadosť učinenia je limitovaná žalobným návrhom. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd je presvedčený, že žalobkyňou uplatnený nárok vo výške 25.000 € ako formy peňažného zadosť učinenia,

je potrebné žalobkyni priznať, a to aj napriek tomu, že je absolútne zrejmé, že žiadne finančné zadosť učinenie nenahradí maloletému dieťaťu rodiča, avšak mohlo by pomôcť prekonať a zmierniť následky neoprávneného zásahu do rodinného života. Preto súd žalobe vyhovel a žalovaných v rade 2) a 3) zaviazal zaplatiť maloletej žalobkyni sumu 25.000 €, s tým že v rozsahu poskytnutého plnenia jedným zo žalovaných zaniká v tomto rozsahu povinnosť druhého žalovaného.

39. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. A keďže žalobkyňa bola v konaní plne úspešná prislúcha jej voči žalovaným v rade 2) a 3) právo na 100 %-nú náhradu trov konania, o výške, ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.
Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.